

Finanskrise og frivillig organisasjonsliv

FRIVILLIGHET

De siste 10-12 åra er jeg blitt stadig mer opptatt av frivillige organisasjoners rolle i utviklinga av et bærekraftig samfunnsliv.

Bortsett fra de store nærings- og arbeidslivsorganisasjonene, og i noen grad de største innen idrett og sosialt hjelpearbeid, har ikke det frivillige organisasjonsliv blitt tillagt noen særlig målbar betydning i samfunnsøkonomisk sammenheng.

Det har for eksempel vært vanskelig å nå fram med argumentasjon om at titusener av frivillige årsverk i organisasjonslivet på sikt sparer samfunnet for milliardbeløp på reparasjonsbudsjettene innen helse/sosial og kriminalomsorgen.

Ny anerkjennelse

Finanskrise kan paradoksal nok komme til å tvinge fram en gjennomgripende anerkjennelse av frivillig sektors samfunnsøkonomiske merverdi.

Den nesten naive tilliten til at markedet løser alle samfunnsmessige utfordringer har fått seg et alvorlig skudd for baugen.

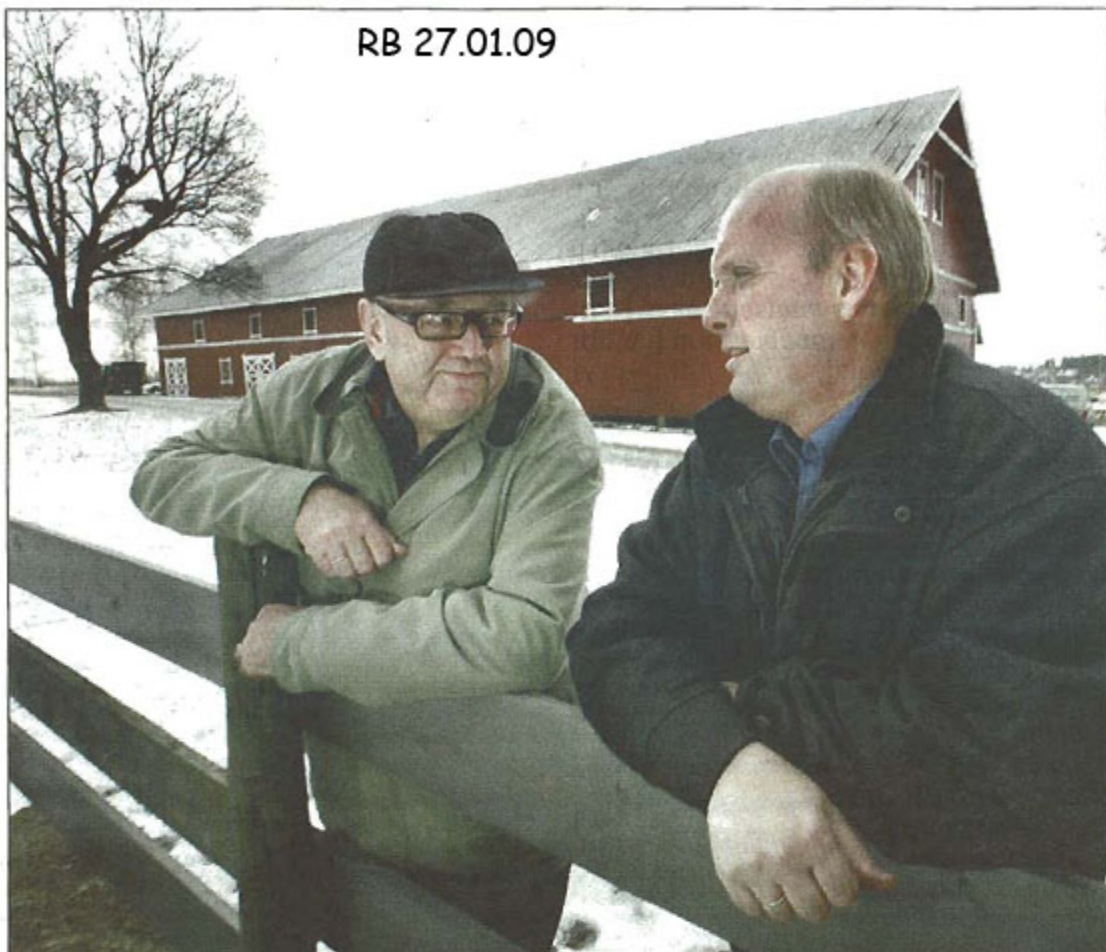
Mye tyder på at begrepet bærekraftig utvikling, som folk flest forbinder med hva jordkloden kan tåle av belastninger, i verste fall kan komme til å gjelde hva menneskene på kloden vil være i stand til å tåle.

Et bein å stå på

Et foredrag av daværende generalsekretær i Norges Røde Kors, Jonas Gahr Støre, for en del år siden, om betydningen av lokalt frivillig arbeid i et globalt perspektiv, ga meg og mange med meg, en rekke nye argument til bruk i debatten om frivillig sektor som samfunnsøkonomisk aktør.

Støre beskrev samfunnsøkonomien som en krakk med tre bein. To av beina var markedet og offentlig sektor, mens det tredje beinet var frivillig sektor. Han la særlig stor vekt på de frivillige organisasjoners struktur med titusenvis av små lokale enheter i et demokratisk oppbygd system.

Videre understreket han arbeidsgleden, begeistring og viljen til samhandling som han mente var et universelt felles trekk ved alt frivillig organisert nærmiljøarbeid.

RB 27.01.09

NÆRMILJØSENTRAL: Lars S. Hauge (t. v.) håper finanskrise kan bidra til større anerkjennelse av frivillig sektor. Her er han avbildet med daglige leder i Skedsmokorset Kulturforum, Eivind Klemp.

FOTO: TOM GUSTAVSEN

Støre advarte mot en gradvis svekkelse av antall og kvalitet på disse lokale enhetene fordi «frivillighetsbeinet», da ville råtne på rot.

Min påstand blir da at jo mer markedsbeinet råtner jo viktigere blir det å styrke frivillighetsbeinet, for at ikke samfunnskrakken skal gå over ende.

Løftet frivilligheten

Hvordan kan en så foreta en styrking av frivillig sektor i ei tid da knapphet på økonomiske ressurser sannsynligvis blir en realitet. Først og fremst ved å anerkjenne frivillig sektor i praktisk samhandling, for eksempel i form av forutsigbare partnerskapsprosjekt. Dernest ved å innse at en beskjeden økonomisk styrking av rammebetingelsene for frivillig aktivitet egentlig ikke er driftsutgifter, men investeringsutgifter, som på sikt vil gi betydelige innspa-

ringer på reparasjonsbudsjettene.

Dannelsen av samarbeidsorganet Frivillighet Norge i 2005, med cirka 200 landsomfattende organisasjoner, og med den felles frivillighetspolitiske plattform «Landskap i brytning», har etter min oppfatning løftet frivillighetspolitikken på riksnivå mange hakk.

På fylkes- og kommunenivå er det nå også flere steder i landet, blant annet i Akershus fylkeskommune, i gang utarbeiding av frivillighetsmeldinger med sikte på koordinering av frivillighetspolitikken, ikke minst i et folkehelseperspektiv.

Ønske om å bidra

Dannelsen av Skedsmokorset Kulturforum på Huseby gård i 2002, som i dag har 68 medlemsorganisasjoner, var et liknende uttrykk for lag og foreningers ønske om å bidra til bedring av

oppvekstmiljø og generelle livsvilkår på Skedsmokorset.

Forumet som har status som nærmiljøsentral har fått en viktig plass i fylkeskommunens frivillighets- og folkehelsepolitikk. Forumet er definert som ressurscenter for frivillig arbeid i fylket og inngår i Natur - Kultur - Helse nettverket i fylkeskommunen sammen med Mental Helse Akershus, Folkeakademiet Akershus, Høgskolen i Akershus og NaKuHel Asker.

Nettverket har siste året gjennomført to vellykkede konferanser under mottoet «Samhandling, livsglede og begeistring», og inviterer nå til den tredje konferansen med samme motto på Samfunnshuset på Skedsmokorset, den 17. mars.

Det er fristende i disse dager å sitere Barack Obama: Yes, we can!

Lars S. Hauge
Skedsmokorset